

різними політичними, національними, релігійними, мовними переконаннями та є сучасною зброєю проти агресора. Україна буде непереможною країною доки українки вишиватимуть сорочки, які є оберегом для українських солдатів.

Література

1. Бебешко Л. Українська вишиванка. Харків: Клуб сімейного читання. 2017. 128с.
2. Захарчук-Чугай Р.В. Українська народна вишивка. Західні області УРСР. Київ: Наук. думка, 1988. 190 с.
3. Кара-Васильєва Т. В. Українська сорочка. Томоріс. Київ. 1994. 232 с.
4. Чумарна М. Вишивання долі. Київ: Апріорі. 2009. 88 с.

Анна Калініна,

*науковий співробітник відділу економіки та управління загальною середньою освітою
Інституту педагогіки НАПН України,
e-mail: karol2017km@gmail.com*

ВИШИВАНКА ЯК БРЕНД ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Ключові слова: традиційний, модний одяг, вишиванка, вишивка, орнамент, традиції, національне вбрання.

Свято вишиванки було започатковане вперше в Україні в м. Чернівці 2006 року. Ініціаторкою стала та той час студентка історичного факультету політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету (URL:<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>), а зараз українська письменниця – Леся Воронюк (URL:<https://web.archive.org/web/20160603145116/http://voroniuk.com/>). Ідея була проста: обрати день та прийти на лекції в традиційному вбранні, але вона сподобалася одногрупникам і викладачам. З роками ця ідея перетворилася на традицію, яка не прив'язана до державного або церковного свята та яку вподобала та підтримала вся Україна.

Щороку кожен третій четвер травня (цьогоріч це 19 травня) усі українці одягають традиційний одяг – вишиванку – та проводять флешмоб: який полягає

в тому, що люди одягаються в національний одяг, фотографуються та викладають світлини в соціальні мережі [1].

Якщо зазирнути в історію становлення нашої держави, то стає зрозумілим, що поштовхом до створення Дня вишиванки стала Помаранчева революція (2004 р.). Саме тоді український одяг із вишитим орнаментом перестав асоціюватися з атрибутом для виступів на загальних масових святах. А Революція Гідності, або Єврореволюція (2014 р.), в Україні тільки закріпила вишиванку як один із головних символів національної ідентичності української нації. У період зазначених подій і після вишиванка стала невід'ємним складником формування національної свідомості та патріотизму громадян.

З часів Трипільської культури й до сьогодення український вишитий одяг є не просто красивим і кольорово різноманітним. Він став національним брендом та ідентифікатором національного вбрання з урахуванням регіональних особливостей. Це історія, культура та духовне багатство народу України надбані та примножені чисельними попередніми поколіннями.

Визнаний та шанується український національний одяг й у світі. Так, відомі журнали Vogue (URL:<https://www.vogue.fr>) публікували матеріали про українську вишиванку, а The New York Times (URL: <https://www.nytimes.com>) навіть визнав її трендом літа 2016 [2]. Всесвітньовідомими будинками моди (Dolce&Gabbana, Gaultier, Gucci, Dior, Sportmax та ін.) у різні роки були створені вишиванки з авторськими інтерпретаціями української вишивки.

Тож українська вишиванка – це визнаний у світі тренд, а День вишиванки – це яскрава подія, що зберігає, примножує українську культуру та традиції, поширює їх у світі та ідентифікує вільний, щиросердний та сильний Духом народ.

Сакрального значення День вишиванки набуває 19 травня 2022 року в період повномасштабної війни росії проти України. Цьогоріч вишиванка стане символічною, адже сповіщає весь світ про те, що український народ – вільний, нескорений, а дух його – незламний.

Література:

1. День вишиванки 2022: коли, історія, українські традиції. 2022. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/den-vishivanki-2022-koli-istoriya-ukrayinski-tradiciji-2055847.html>.
2. Українська вишиванка – модний тренд: вплив на світовий подіум. URL: <https://hojra.com.ua/porady/ukrayinska-vyshyvanka-modnyj-trend-vplyv-na-svitovyj-podium/>.

Людмила Калініна,
доктор педагогічних наук, професор,
вчений секретар Інституту педагогіки НАПН України,
e-mail: gelena@i.ua

РОЗМАЇТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВАНКИ

Ключові слова: вишиванка, техніки вишиванки, орнаменти, традиції.

Вишиванка – це не просто елемент національного українського строю. Її крій, вишивка мають сакральні смисли.

Наразі вишиванка використовується як патріотичний та культовий одяг, символ української ідентичності.

Кожен регіон України має свої оригінальні вишиванки, які відрізняються фасонами, кольором, способом вишивання, орнаментом і візерунками.

Так, на Вінничині вишиванки мали багату кольорову гаму. Майстрині поєднували різноманітні техніки та стилі вишивки: низь, хрестик, вишивка розписом, настилання, вирізування, мережка.

Для вишиванок Волині притаманно повторення різних геометричних фігур: зірок, ромбів, ламаних ліній. З усіх кольорів переважає червоний.

Крім хрестика, поширеним було занизування – дуже давня техніка, що імітує човникове ткацтво, створюючи чіткі та прості композиції.

Стародавніми класичними техніками на Дніпропетровщині було вишиття низю та ажурними мережками. Вишивки хрестиком здебільшого геометричні, а також рослинні, що набули геометричного характеру.